

KINNITATUD Tartu Ülikooli rektori
10. jaanuari 2014. a käskkirjaga nr 5
(jõustunud 01.01.2014)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
14. augusti 2015. a käskkirjaga nr 14
(jõustub 01.01.2016)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
15. juuni 2018. a käskkirjaga nr 17
(jõustunud 15.06.2018)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
28. veebruari 2020. a käskkirjaga nr 3
(jõustunud 29.02.2020)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
1. juuni 2022. a käskkirjaga nr 10
(jõustunud 01.05.2022)

MUUDETUD Tartu Ülikooli rektori
8. aprill 2025. a käskkirjaga nr 7
(jõustub 08.04.2025)

Tartu Ülikooli raamatukogu põhikiri

Võttes aluseks Tartu Ülikooli põhikirja paragrahvi 15 lõike 2 punkti 8 ja paragrahvi 26 ning lähtudes Tartu Ülikooli seaduse paragrahvi 4 lõikest 2, kinnitan Tartu Ülikooli raamatukogu põhikirja. [jõustunud 29.02.2020]

I. Üldsätted

1. Tartu Ülikooli raamatukogu (edaspidi: raamatukogu) on Tartu Ülikooli (edaspidi: ülikool) koosseisus olev teadusraamatukogu, mis tegutseb oma põhikirja, Tartu Ülikooli põhikirja, Tartu Ülikooli seaduse, säilituseksemplari seaduse, teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse ning teiste õigusaktide alusel. [jõustunud 29.02.2020]
2. Erialases tegevuses lähtub raamatukogu ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO), Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA), Euroopa Teadusraamatukogude Liidu (LIBER) ning teiste rahvusvaheliste erialaorganisatsioonide soovitustest ülikooli- ja rahvusraamatukogudele. [jõustunud 29.02.2020]
3. Käesolevas põhikirjas (edaspidi: põhikiri) sätestatakse raamatukogu põhiülesanne teadusraamatukoguna ja kultuuripärandi hoidjana, samuti raamatukogu juhtimise kord, struktuur, finantseerimise alused ning aruandluse kord. [jõustunud 29.02.2020]
4. Raamatukogu nimi inglise keeles on University of Tartu Library, saksa keeles Universitätsbibliothek Tartu.
5. Raamatukogul on sümboolika vastavalt ülikoolis kehtivale korrale.
6. Raamatukogu põhiülesanne on toetada ja edendada õppe-, teadus-, arendus- ja loometööd, tagades Eesti ning maailma teabe- ja kultuurivara kasutamise ülikooli ja ühiskonna arengu huvides. [jõustunud 29.02.2020]

7. Põhiülesande täitmiseks raamatukogu

- 7.1. edendab teadus-, loome- ja arendustegevust kultuuri- ja teadusloo, raamatukogunduse ning infoteaduste vallas;
- 7.2. loob võimalikult täieliku rahvusteavikute kogu ning kogub ja teeb kättesaadavaks teadus- ja kultuuriloolise väärtusega arhivaale;
- 7.3. osaleb rahvusliku teabevara loomisel;
- 7.4. kogub, töötleb ning säilitab õppe-, teadus- ja arendustegevuseks vajalikke infoallikaid, ülikooli väljaandeid ja publikatsioone ja muud teadusinfomaterjali ning teeb need kättesaadavaks, lähtudes ülikooli töötajate ja üliõpilaste infovajadusest;
- 7.5. toimib Eesti teadusraamatukogude pädevuskeskusena;
- 7.6. teenindab ülikooli liikmeskonda ja osutab avalikke raamatukoguteenuseid;
- 7.7. arendab elektroonilisi kogusid ja teenuseid;
- 7.8. teeb oma kogudes leiduvad teavikud kättesaadavaks kooskõlas kasutuseeskirjadega;
- 7.9. loob juurdepääsu teadusandmebaasidele kooskõlas kasutuslitsentsidega;
- 7.10. arendab avatud teaduse põhimõtetega seotud teenuseid;
- 7.11. teeb koostööd Eesti ja välismaa raamatukogude, infokeskuste ja erialaliitudega ning teiste juriidiliste ja füüsiliste isikutega;
- 7.12. arendab infokeskkondi, et toetada elektroonilist publitseerimist ning teadusandmete vaba liikumist ja pikaajalist säilitamist;
- 7.13. suunab ja koordineerib ülikooli erialaraamatukogude tegevust ja raamatukoguteenuse pakkumist ülikooli raamatukoguvõrgus;
- 7.14. õpetab ülikooli liikmetele ja ülikoolivälistele isikutele infootsingut, teadusandmete haldamist ning infosüsteemide ja andmebaaside kasutamist;
- 7.15. osaleb raamatukogunduse ja infoteaduste alase taseme- ja täienduskoolituse korraldamisel ning on praktikabaasiks üliõpilastele;
- 7.16. teeb teadus- ja arendustööd raamatukogu- ja infoteaduste, raamatuteaduste ning ülikooli ja teaduse ajaloo valdkonnas ning publitseerib teadus- ja arendustöö tulemusi;
- 7.17. koostab väljaandeid, milles tutvustab ülikooli, teaduse ajalugu ja oma kogusid, ning korraldab konverentse, seminare ja näitusi;
- 7.18. teeb kõike muud, mis aitab kaasa raamatukogu põhiülesande täitmisele.

[jõustunud 29.02.2020]

⁷¹. Ülikooli raamatukoguvõrk koosneb pearaamatukogust ja erialaraamatukogudest. Pearaamatukogu on ülikooli raamatukoguvõrgu keskne raamatukogu, mis asub Tartus aadressil W. Struve 1. Erialaraamatukogu on ülikooli akadeemilises struktuuriüksuses olev raamatukogu. Ülikooli raamatukoguvõrgu korralduse kehtestab raamatukogu direktor. [jõustunud 29.02.2022]

II. Juhtimine

8. Raamatukogu juhib direktor, kelle valib senat avalikul konkursil rektori määratud korras viieks aastaks. Raamatukogu direktori ametikohale võib kandideerida isik, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. [jõustunud 08.04.2025]

9. Raamatukogu direktor:

- 9.1. vastutab raamatukogu üldseisundi ja arengu eest ning juhib raamatukogu tööd, tagades raha ja muu vara õiguspärase ning otstarbeka kasutamise;
- 9.2. moodustab raamatukogu töökorralduslikud üksused ja määrab nende ülesanded, pädevuse ning juhid;
- 9.3. kehtestab raamatukogu tasuliste teenuste hinnad;
- 9.4. kehtestab raamatukogu väljaannete ning raamatukogule mittevajalike teavikute müügihinnad ja -tingimused;
- 9.5. otsustab raamatukogule mittevajalike teavikute võõrandamise; [jõustunud 08.04.2025]

- 9.5¹. korraldab ülikooli struktuuriüksuste ostetud teavikute arvelevõtmise raamatukogus; [jõustub 01.01.2016]
- 9.6. [kehtetu 01.01.2016]
- 9.7. moodustab töökorralduslike probleemide lahendamiseks komisjone, toimkondi jm kollektiivseid otsustus- või nõuandekogusid;
- 9.8. täidab muid ülesandeid, mis on vajalikud raamatukogu põhikirjaliste ülesannete täitmiseks ja eduka tegevuse tagamiseks.
10. Raamatukogu direktoril on õigus raamatukogu eelarve piirides ja raamatukogu eesmärgi täitmiseks ning arvestades ülikoolis kehtivaid tingimusi ja korda ning õigusaktidest tulenevaid nõudeid ülikooli nimel sõlmida
- 10.1. teenuste osutamise lepinguid; [jõustunud 08.04.2025]
- 10.2. [kehtetu 15.06.2018]
- 10.2¹. müügilepinguid raamatukogule mittevajalike teavikute müümiseks; [jõustub 01.01.2016]
- 10.3. litsentsilepinguid andmebaaside kasutusse võtmiseks; [jõustunud 08.04.2025]
- 10.4. litsentsilepinguid autoriõigusega kaitstava intellektuaalse omandi kasutusse võtuks; [jõustunud 08.04.2025]
- 10.5. kinkelepinguid annetuste vastuvõtmiseks; [jõustunud 08.04.2025]
- 10.6 kasutuslepinguid raamatukogu kogudesse kuuluvate esemete ajutiseks kasutada andmiseks; [jõustunud 15.06.2018]
- 10.7. kasutuslepinguid vallasasjade kasutusse võtmiseks; [jõustunud 15.06.2018]
- 10.8. toetuslepinguid Eesti Kultuurkapitali, Kultuuriministeeriumi, kohalike omavalitsuste ja nende liitudega ning sellega seoses allkirjastada esitatavaid taotlusi ja muid dokumente, sh aruandeid ja maksetaotlusi. [jõustunud 29.02.2020]
- 10¹. Direktori õigus sõlmida ülikooli nimel lepinguid raamatukogule vajalike vallasasjade ostmiseks ja teenuste tellimiseks sätestatakse hankekorras. [jõustunud 15.06.2018]
11. Direktori äraolekul asendab teda üks töökorraldusliku üksuse juhtidest direktori ettepanekul rektori korralduse alusel.
12. Raamatukogul on kaheksaliikmeline nõukogu (edaspidi: nõukogu). [jõustunud 08.04.2025]
13. Nõukogu koosseisu kinnitab rektor raamatukogu direktori ettepanekul kolmeks aastaks (v.a üliõpilasesindaja, kes määratakse üheks aastaks).
14. Nõukogu koosseisu kuuluvad
- 14.1. igast valdkonnast üks professor (üks humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnast, üks sotsiaalteaduste valdkonnast, üks meditsiiniteaduste valdkonnast ja üks loodusja täppisteaduste valdkonnast) raamatukogu direktori ettepanekul; [jõustunud 08.04.2025]
- 14.2. [kehtetu 08.04.2025]
- 14.3. üks üliõpilaste esindaja üliõpilaskonna juhatuse ettepanekul; [jõustunud 08.04.2025]
- 14.4. [kehtetu 08.04.2025]
- 14.5. Rahvusrhiivi esindaja riigiarhivaari ettepanekul; [jõustunud 29.02.2020]
- 14.6. Eesti Teaduste Akadeemia esindaja akadeemia presidendi ettepanekul; [jõustunud 29.02.2020]
- 14.7. üks liige direktori ettepanekul. [jõustunud 01.05.2022]
15. Nõukogu esimehe valib nõukogu salajasel hääletusel kuni kolmeks aastaks. Nõukogu uue koosseisu esimese koosoleku nõukogu esimehe valimiseks kutsub kokku raamatukogu direktor. Nõukogu esimeest asendab tema äraolekul tema määratud nõukogu liige. Kui nõukogu esimees ei ole võimeline asendajat määrama, valivad koosoleku juhataja nõukogu liikmed. [jõustunud 08.04.2025]
16. Nõukogu koosoleku kutsub kokku esimees või teda asendav isik vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord aastas. Nõukogu esimees peab koosoleku kokku kutsuma ka vähemalt 1/3 nõukogu

liikmete soovil. Nõukogu on otsustusvõimeline, kui koosolekul osaleb üle poole selle liikmetest. Koosolekul on võimalik osaleda ka kahepoolset heli ja pilti võimaldava tehnilise vahendi kaudu. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. [jõustunud 08.04.2025]

17. Nõukogu

- 17.1. võtab vastu ülikooli arengukavaga kooskõlas oleva raamatukogu arengukava;
- 17.2. kinnitab raamatukogu teadus- ja arendustegevuse suunad, raamatukogu tegevuskava ja aruanded; [jõustunud 29.02.2020]
- 17.3. kehtestab nõukogu kodukorra;
- 17.4. valib ülikoolis kehtivas korras teadurid; [jõustunud 01.05.2022]
- 17.5. arutab raamatukogu direktori või teiste nõukogu liikmete ettepanekul muid raamatukoguga seotud küsimusi ning võtab antud küsimustes vastu seisukohti.

III. Vara ja finantseerimine

18. Raamatukogu eelarve ülikooli eelarve osana kinnitab ülikooli nõukogu ülikooli eelarve vastuvõtmisel.

19. Raamatukogu vara on ülikooli omand.

20. Raamatukogu võib osutada oma tegevusega seotud tasulisi teenuseid, millest saadavad vahendid kasutatakse tema põhikirjalise tegevuse finantseerimiseks.

IV. Järelevalve, aruandlus ja kontroll

21. Raamatukogu direktor on aruandekohustuslik senati, rektori ja teadusprorektori ees. [jõustunud 29.02.2020]

22. Raamatukogu tegevust kontrollitakse vastavalt seadustele ja ülikoolis kehtivale korrale.

V. Põhikirja muutmine ja rakendamine

23. Raamatukogu põhikirja ning selle täiendused ja muudatused kinnitab rektor.

24. Tunnistan kehtetuks Tartu Ülikooli 28. oktoobri 2005. a määrusega nr 17 vastu võetud ja 22. juuni 2006. a määrusega nr 10, 30. oktoobri 2009. a määrusega nr 13, 22. veebruari 2011. a määrusega nr 4 ning rektori 14. juuni 2012. a käskkirjaga nr 18 muudetud Tartu Ülikooli Raamatukogu põhimääruse ning rektori 1. novembri 2005. a käskkirjaga nr 29 kinnitatud ja 10. detsembri 2008. a käskkirjaga nr 26 muudetud „Tartu Ülikooli raamatukogu direktorile volituste andmine“.

25. Rakendan põhikirja tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2014. a.